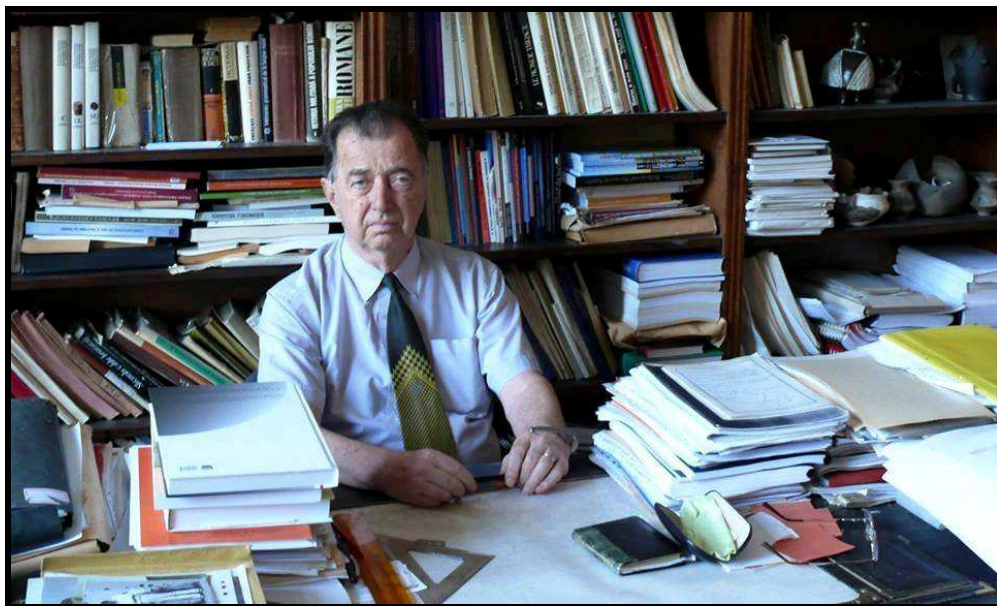

IN MEMORIAM

PROF. UNIV. DR. PETRE I. ROMAN
(29 iunie 1935 – 25 iulie 2019)

De curând, a plecat dintre noi un mare arheolog, l-aș numi chiar unul dintre ultimii „monștrii sacri” ai arheologiei românești contemporane, profesorul Petre I. Roman. S-a născut pe 29 iunie 1935, în satul Pârâieni din comuna Livezi, județul Vâlcea. A fost arheolog, cercetător științific, profesor universitar, conducător de doctorate, directorul Institutului Român de Tracologie. A participat în colective de cercetare și a condus numeroase șantiere arheologice, de mare importanță pentru reconstituirea evoluției comunităților umane preistorice. A participat la numeroase manifestări științifice în țară și în străinătate, fiind unul dintre cei mai cunoscuți și apreciați arheologi români contemporani. A publicat lucrări monografice, studii și articole în prestigioase publicații de specialitate. De asemenea, a creat și condus numeroase publicații științifice și serii monografice, de mare importanță pentru cercetarea preistorică românească.

Petre Roman nu a participat la cercetări arheologice în județul Hunedoara, dar a studiat materiale arheologice aparținând eneoliticului final și bronzului timpuriu din acest areal. Văzând varietatea formelor și bogăția decorului ceramicii, în monografia dedicată culturii Coțofeni profesorul Roman preconiza existența unei microzone cu specific local, dezvoltată în jurul centrului de la Deva – *Dealul Cetății*. Ulterior, prin intermediul arheologului devenit dr. Ioan Andrițoiu, pe care de altfel l-a și cooptat în colectivul Institutului Român de Tracologie, Petre Roman a studiat nemijlocit materiale arheologice din situri hunedorene, confirmând existența unui nou grup cultural aparținând bronzului timpuriu – grupul cultural Șoimuș.

Nu voi înșira aici însă toate șantierele arheologice sau realizările științifice ale profesorului Roman¹. Rezultatele cercetărilor arheologice sunt printre cele mai perisabile, devin repede caduce pe măsură ce săpăturile scot la lumină noi și noi mărturii ale vieții din vechime. Mai semnificativă mi se pare că este atitudinea sa în ceea ce privește arheologia, pentru că atitudinea îl definește pe om în raport cu obiectul muncii sale. În fond, în arheologie, ca și în viață, călătoria este mai importantă decât destinația. Din acest punct de vedere, rareori mi-a fost dat să cunosc o persoană care să „emane” arheologie precum profesorul Roman. Fiindu-mi conducător de doctorat am avut prilejul să-l cunosc destul de bine. N-aș putea spune că, în postura de arheolog, am fost vreodată discipolul cuiva, dar cu siguranță de la Petre Roman am învățat cel mai mult. În timpul lungilor discuții pe care le purtam, nu odată l-am văzut luând de pe birou câte unul dintre cioburile pe care i le dusesem spre consultare; îl pipăia îndelung, apoi îl ducea spre nas ca și când l-ar fi mirosit, și-mi confirma: „Mie îmi miroase a bronz timpuriu”. Alteori, scotea din numeroasele sertare ale dulapurilor înalte până-n tavan, câte un fragment ceramic învelit în hârtie cafenie de ambalaj și legat cu sfoară, pe care erau notate, cu mare acribie, informațiile de proveniență: șantierul, secțiunea, caroul, adâncimea. Pe baza unora dintre acestea determinase evoluția cultural-cronologică de la Herculane – *Peștera Hoților*.

A iubit și a slujit arheologia până la binemeritata odihnă.

SIT TIBI TERRA LEVIS, MAGISTER!

NICOLAE CĂTĂLIN RIȘCUȚA

Muzeul Civilizației Dacice și Romane, Deva
criscuta@yahoo.com

¹ Pentru informații privind viața și activitatea profesorului P. Roman, vezi *Buridava* XII/1, Symposia Thracologica X, volum dedicat profesorului PETRE I. ROMAN la cea de-a 80-a aniversare, Râmnicu Vâlcea, 2015, p. 15-35.